

Sygn. akt V U 849/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: star. sekr. sądowy Magdalena Teteruk

po rozpoznaniu w dniu 18 kwietnia 2017 r. w Legnicy

sprawy z wniosku W. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania W. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 28 czerwca 2016 r.

znak (...)

oddala odwołanie

SSO Krzysztof Głowczyński

Sygn. akt V U 849/16

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 28 czerwca 2016 r. odmówił wnioskodawcy W. G. prawa do emerytury określonej w art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wskazując w uzasadnieniu, iż wnioskodawca do dnia wejścia w życie tej ustawy, tj. do dnia 01 stycznia 1999 r., udowodnił jedynie 24 lata, 7 miesięcy i 19 dni okresów składkowych i nieskładkowych wobec wymaganych 25 lat oraz udowodnił jedynie 1 rok, 4 miesiące i 18 dni okresów pracy w szczególnych warunkach wobec wymaganych co najmniej 15 lat takiej pracy. Zakład podał, iż nie uznał za okresy pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia wnioskodawcy w:

- (...) Sp. z o.o. od 01 sierpnia 1979 r. do 30.06.1992 r., ponieważ w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze z dnia 11 maja 2006 r. podane stanowisko pracy jest niezgodne z powołanymi przepisami branżowymi,
- (...) Przedsiębiorstwie (...) we W. (obecnie (...)) od 01 lipca 1974 r. do 01 lutego 1975 r. na podstawie świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 24 maja 2016 r., ponieważ charakter pracy jest niezgodny z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r., a stanowisko „pomocnik kinooperatora zatrudnionego przy

obsłudze projektorów wyposażonych w kolbę ksenonową lub lampę łukową” jest niezgodne z powołanymi przepisami branżowymi.

Zakład wskazał, iż niezależnie od powyższego udowodnione okresy pracy w szczególnych warunkach są nie wystarczające do przyznania wnioskodawcy prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawca W. G. wniósł o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do emerytury. Domagał się zaliczenia mu do ogólnego stażu ubezpieczeniowego pracy w gospodarstwie rolnym mamy W. G., wskazując, iż pomagał jej uprawiać ziemię w czasie wakacji, a dokładnie w okresach: od 01 lipca 1971 r. do 05 grudnia 1971 r., od 01 lipca 1972 r. do 25 sierpnia 1972 r. i od 01 lipca 1973 r. do 25 sierpnia 1973 r. Wnioskodawca podał, iż w tych okresach pracował po minimum 8 godzin dziennie, 7 dni w tygodniu. W polu uprawiane były truskawki i dużo warzyw, a on wykonywał prace począwszy od siania, po plewienie aż do zbioru warzyw. Żeby nie pracować w polu przez cały rok wyjechał do szkoły i mieszkał u babci. Ubezpieczony wskazał nadto, iż w (...) jako tokarz pracował tylko 2 miesiące, potem zaczął pracę w brygadzie p. P. N., która zajmowała się montażem żurawi wieżowych. Podał, że żeby pracować jako operator musiał mieć 6 miesięcy pracy jako pomocnik, więc po zdaniu egzaminu i otrzymaniu uprawnień od dnia 01 lipca 1978 r. zaczął pracę na pełnym etacie jako maszynista żurawia, taką samą pracę wykonywał później, tj. od 01 stycznia 1993 r. do 01 marca 1994 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o oddalenie odwołania, argumentując jak w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo podał, iż na podstawie nowych dokumentów dołączonych do odwołania w dniu 11 sierpnia 2016 r. wydał kolejną decyzję odmowną, w której nie uznał okresów pracy wnioskodawcy w gospodarstwie rolnym matki.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca W. G., ur. (...), 60 lat ukończył w dniu (...)r. Był członkiem OFE, ale złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa.

Na dzień 01 stycznia 1999 r. ubezpieczony udowodnił 24 lata, 7 miesięcy i 19 dni ogólnego stażu pracy, w tym 24 lata, 1 miesiąc i 27 dni okresów składkowych oraz 5 miesięcy i 22 dni okresów nieskładkowych. Na dzień 01 stycznia 1999 r. ubezpieczony udowodnił także 1 rok, 4 miesiące i 18 dni okresów pracy w szczególnych warunkach.

Dnia 31 maja 2016 r. W. G. złożył wniosek o przyznanie emerytury w tzw. obniżonym wieku emerytalnym. W wyniku rozpoznania powyższego wniosku ZUS Oddział w L. w dniu 28 czerwca 2016 r. wydał decyzję odmawiającą wnioskodawcy prawa do emerytury, zaskarżoną w niniejszej sprawie. Oceniając nowe dokumenty dołączone do odwołania, organ rentowy w dniu 11 sierpnia 2016 r. wydał kolejną decyzję odmowną.

(o k o l i c z n o ś c i b e z s p o r n e, a nadto akta ubezpieczeniowe ZUS)

Wnioskodawca W. G. w czerwcu 1970 r. ukończył szkołę podstawową w K., gdzie w tym czasie mieszkał u babci. Naukę kontynuował od 01 września 1970 r. w (...)Szkole Zawodowej (...) i po roku przeniósł się do(...) Szkoły (...) w K..

W czasie od 07 grudnia 1971 r. do 04 września 1972 r. ubezpieczony był zatrudniony w (...)Zakłady(...) S.A. w charakterze ucznia – pracownika młodocianego na podstawie umowy o praktyczną naukę zawodu. W czasie tego zatrudnienia ubezpieczony nie korzystał z urlopu ani z urlopu bezpłatnego.

D o w ó d: w aktach osobowych (...)Zakłady (...)S.A.:

- życiorys,
- odpis świadectwa ukończenia szkoły podstawowej,
- umowa o naukę zawodu,

- świadectwo pracy.

w aktach emerytalnych: świadectwo pracy, k. 23.

Od września 1972 r. do 12 czerwca 1974 r. W. G. uczęszczał do(...) Szkoły Zawodowej w L. gdzie pobierał naukę w zawodzie tokarza. Świadectwo ukończenia szkoły otrzymał w dniu 12 czerwca 1974 r.

D o w ó d: w aktach osobowych (...): świadectwo ukończenia (...)Szkoły Zawodowej.

Uczęszczając do szkoły zawodowej wnioskodawca mieszkał u babci w L. koło L..

Matka wnioskodawcy W. G. w okresie od 1971 do 1997 roku była właścicielką gruntu rolnego o powierzchni 1,74 ha w J. w gminie M., w powiecie s. w woj. (...). Odległość pomiędzy miejscem położenia tego gruntu a miejscowością, w której mieszkał wnioskodawca podczas pobierania nauki w szkole zawodowej wynosiła ok. 560 km w jedną stronę. Zdarzało się, że w okresie wakacyjnym (lipiec – sierpień), w szczególności w 1971 i 1973 roku, wnioskodawca przyjeżdżał do J. i wraz z młodszym rodzeństwem (siostrą i bratem) pomagał rodzicom w pracach polowych, przede wszystkim przy truskawkach i innych warzywach. W okresie wakacyjnym 1972 r. wnioskodawca nie pomagał przy pracach polowych, gdyż w tym czasie pracował w (...).

W dniu 01 lipca 1974 r. ubezpieczony podjął zatrudnienie w (...) Przedsiębiorstwie (...) we W. (obecnie (...)), gdzie do dnia 01 lutego 1975 r. (tj. przez okres 7 miesięcy i 1 dnia) stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace pomocnika kinooperatora w kinie (...) w L.. W czasie tego zatrudnienia wnioskodawca wykonując prace przy obsłudze projektorów wyposażonych w kolbę kasetonową lub lampę łukową pracował w narażeniu na działanie promieniowania jonizującego oraz pól elektromagnetycznych.

W dniu 11 lutego 1975 r. W. G. podjął zatrudnienie w (...) S.A., gdzie do dnia 30 czerwca 1976 r. (tj. przez okres 1 roku, 4 miesięcy i 18 dni) pracował jako robotnik transportowy pod ziemią (okres pracy w szczególnych warunkach uznany przez ZUS).

W okresie od 19 lipca 1976 r. do 9 sierpnia 1977 r. wnioskodawca był zatrudniony w Zakładach (...) w L. na stanowisku belowacza tkanin.

W dniu 10 sierpnia 1977 r. ubezpieczony rozpoczął pracę w (...) Zakładzie (...) w L. (obecnie (...) Spółka z o.o.) na stanowisku tokarza. Pracę na tym stanowisku świadczył do dnia 31 lipca 1979 r.

W okresie od 18 maja 1978 do 30 czerwca 1978 r. wnioskodawca odbył kurs maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych o specjalności żurawie wieżowe, który ukończył z wynikiem dostatecznym. Kurs przygotował go do egzaminu na stanowisko maszynisty ciężkich maszyn budowlanych i drogowych klasy III. W dniu 01 lipca 1978 r. wnioskodawca uzyskał uprawnienia klasy III na żurawie wieżowe do 80 tm (klasa udźwigu). W dniu 21 sierpnia 1979 r. w zakładzie zatrudniającym wnioskodawcę powołana została komisja kwalifikacyjna w celu sprawdzenia jego kwalifikacji i przeprowadzenia egzaminu w związku ze zmianą stanowiska na maszynistę/operatora żurawia. Po pozytywnym wyniku tego egzaminu z dniem 01 sierpnia 1979 r. powierzono wnioskodawcy obowiązki maszynisty/operatora żurawia. Pracę w tym charakterze wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy do dnia 30 czerwca 1992 r. (tj. przez okres 12 lat i 11 miesięcy). W międzyczasie, tj. w okresie od 31 maja 1982 r. do 11 czerwca 1982 r. wnioskodawca odbył kurs żurawi wieżowych podwyższający kwalifikacje, w wyniku którego w dniu 11 czerwca 1982 r. uzyskał uprawnienia klasy II na żurawie wieżowe do 200 tm (klasa udźwigu).

Od dnia 01 lipca 1992 r. wnioskodawcy powierzono stanowisko kierowcy i w tym charakterze wnioskodawca pracował do końca zatrudnienia w (...) Sp. z o.o., tj. do dnia 31 marca 1994 r. Wymieniony pracodawca, po zakończonym zatrudnieniu, w dniu 10 stycznia 1996 r. wystawił wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, w którym za pracę w szczególnych warunkach uznał okres zatrudnienia ubezpieczonego od 01 sierpnia 1979 r. do 30 czerwca 1992 r. na stanowisku maszynisty/operatora żurawia wieżowego.

W czasie zatrudnienia w (...) Spółce z o.o. w L., tj. od 10 sierpnia 1977 r. do 31 marca 1994 r., wnioskodawca po 14 listopada 1991 r. do końca okresu zatrudnienia miał 173 dni okresów nieskładkowych, w tym 54 dni w okresie, w którym pracował na stanowisku maszynisty/operatora żurawia wieżowego.

D o w ó d: w aktach ubezpieczeniowych:

- świadectwa pracy, ,
- świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach,

w aktach osobowych z okresu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w L.:

- świadectwo ukończenia (...) w L.,
- świadectwo pracy i świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach,
- dokumenty potwierdzające uzyskanie uprawnień do obsługi żurawia wieżowego,
- protokół posiedzenia komisji kwalifikacyjnej z dnia 21.08.1979 r.,
- angaże,

w aktach sądowych:

- wypis z Rejestru Ewidencji Gruntów k. 7
- pismo Starostwa Powiatowego w S. z dnia 30.08.2016 r. k. 26,
- zeznania świadków: T. G. k. 59-61,

H. G., k. 86, e-protokół: 00:01:33-00:18:00

- wyjaśnienia wnioskodawcy, k. 96-97, e-protokół: 00:04:00-00:56:00 (częściowo).

Sąd zważył co następuje.

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Obowiązująca od 01 stycznia 1999 r. ustawa o emeryturach i rentach z FUS przewiduje różne podstawy nabycia prawa do emerytury, uzależniając je od daty urodzenia ubezpieczonego. Osoby urodzone po 31 grudnia 1948 r. – jak wnioskodawca – generalnie nabywają prawo do emerytury powszechnej w chwili osiągnięcia wieku emerytalnego, który został określony w art. 24 tej ustawy. W przypadku mężczyzn urodzonych po dniu 30 września 1953 r. wiek ten wynosi co najmniej 67 lat (art. 24 ust. 1b pkt 20).

Ustawa emerytalna dla osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r. przewiduje jednak dodatkowo możliwość nabycia prawa do emerytury w tzw. obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze na podstawie art. 184 tej ustawy. Wobec nieosiągnięcia przez wnioskodawcę powszechnego wieku emerytalnego, sporną kwestią pozostawało więc, czy spełnia on warunki do nabycia świadczenia tzw. obniżonym wieku emerytalnym.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ustawy, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat – dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa

wyżej, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu.

Zgodnie zaś z dyspozycją art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej, ubezpieczonym urodzonym przed 01 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Z dyspozycji § 4 ust. 1 tego rozporządzenia wynika, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, ma okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Przy czym, zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W rozpoznawanej sprawie bezspornym było, że wnioskodawca w dniu (...) ukończył 60 lat oraz że przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, ale złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa. Sporu nie budziło też, że na dzień 01 stycznia 1999 r. udowodnił 24 lata, 7 miesięcy i 19 dni ogólnego stażu pracy oraz 1 rok, 4 miesiące i 18 dni okresów pracy w warunkach szczególnych. Sporne zaś pozostawały dwie kwestie: pierwsza – czy wnioskodawca posiada wymagany 25-letni ogólny staż ubezpieczeniowy, a w zasadzie czy wskazany przez niego okres pracy w gospodarstwie rolnym może uzupełnić ten staż, oraz druga – czy wnioskodawca posiada wymagany okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z ogólnymi zasadami zawartymi w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, do stażu ubezpieczeniowego zalicza się okresy składkowe, nieskładkowe i tak zwane okresy uzupełniające. Odnośnie tych ostatnich, zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej, przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się przypadające przed dniem 01 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, traktując je jako okresy składkowe, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7 ustawy emerytalnej, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia okresu wymaganego do przyznania tego świadczenia. Okresów tych nie uwzględnia się, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty, na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników (art. 10 ust. 3 ustawy emerytalnej). Wnioskodawca ze świadczeń takich nie korzystał.

Dopuszczalność uwzględnienia okresów pracy w gospodarstwie rolnym należy co najmniej ocenić poprzez wykonywanie takiej pracy przez osobę ubezpieczoną w wymiarze nie niższym niż połowa normalnie wykonywanego czasu pracy w rolnictwie. W judykaturze wykształcił się pogląd, iż o uwzględnieniu przy ustalaniu prawa do świadczeń emerytalnych okresów pracy w gospodarstwie rolnym sprzed objęcia rolników obowiązkiem opłacania składki na rolnicze ubezpieczenie społeczne domowników (tj. przed dniem 1 stycznia 1983 r.) przesądza wystąpienie dwóch okoliczności: po pierwsze – wykonywanie czynności rolniczych powinno odbywać się zgodnie z warunkami określonymi w definicji legalnej „domownika” z art. 6 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników i po drugie – czynności te muszą być wykonywane w wymiarze nie niższym niż połowa ustawowego czasu pracy, tj. minimum 4 godziny dziennie (por. wyroki SN: z dnia 10 maja 2000 r., II UKN 535/99, z dnia 12 maja 2000 r., II UKN 538/99, z dnia 27 czerwca 2000 r., II UKN 612/99 i z dnia 3 lipca 2001 r., II UKN 466/00). W powyższych orzeczeniach kładzie się nacisk na stałość wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym, co nie musi jeszcze oznaczać codziennego wykonywania czynności rolniczych, ale gotowość (dyspozycyjność) do podjęcia pracy rolniczej, z czym wiąże się też wymóg zamieszkiwania osoby bliskiej rolnikowi co najmniej w pobliżu gospodarstwa rolnego. Wnioskodawca może udowodnić wszelkimi dostępnymi środkami dowodowymi fakt i czasokres wykonania pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu przez niego 16-tego roku życia, a do sądu orzekającego należy ocena, czy okres tej pracy może być

uwzględniony i potraktowany jako okres, o jakim mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Podkreślić przy tym należy, że wykonywanie przez domownika w gospodarstwie rolnym prac o charakterze dorywczym, okazjonalnie i w wymiarze niższym od połowy pełnego wymiaru czasu pracy, nie może być traktowane jako okres składkowy (por. wyrok SN z dnia 18 marca 1999 r., II UKN 528/98). Ponadto, doraźna pomoc w wykonywaniu typowych obowiązków domowych, zwyczajowo wymaganych od dzieci jako członków rodziny rolnika, również nie stanowi stałej pracy w gospodarstwie rolnym. Dodatkowo wskazać należy, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażony został pogląd, zgodnie z którym jeżeli praca w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, świadczona była przed dniem 01 stycznia 1983 r. w wymiarze przekraczającym połowę pełnego wymiaru czasu pracy, to przy ustalaniu prawa do emerytury uwzględnia się ten okres także, gdy przypadał w czasie wakacji szkolnych (por. wyrok SN z dnia 19 grudnia 2000 r., II UKN 155/00, OSNP 2002 r., Nr 16, poz. 394, wyrok SN z dnia 18 października 2011 r., I UK 177/11, Legalis nr 464132, wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 13 stycznia 2006 r., IV SA/Wr 401/04, Legalis nr 309817).

Mając na uwadze zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy Sąd uznał, że wnioskodawca nie udowodnił, że w okresach wskazanych w odwołaniu (tj. w okresach wakacyjnych 1971, 1972 i 1973 r.) pracował w gospodarstwie rolnym matki W. G.. Sam fakt posiadania przez wyżej wymienioną gruntu rolnego o powierzchni 1,74 ha w J. w gminie M., w powiecie s. w woj. (...), nie budził wątpliwości. Oceniając twierdzenia wnioskodawcy na okoliczność pracy w tym gospodarstwie uwagę zwrócić jednak należy na niewiarygodność relacji ubezpieczonego w zakresie, w jakim twierdził, że w gospodarstwie rolnym matki pracował w okresie od 01 lipca 1972 r. do 25 sierpnia 1972 r. W okresie tym bowiem – jak wynika wprost z odpisu świadectwa pracy z dnia 02 czerwca 2016 r. zawartego w aktach ZUS na k. 23 – wnioskodawca pracował jako pracownik młodociany w (...) Zakładach(...) S.A. w pełnym wymiarze czasu pracy. Okres tego zatrudnienia obejmował czas od 07 grudnia 1971 r. do 4 września 1972 r., w czasie którego wnioskodawca nie korzystał ani z urlopu wypoczynkowego ani z urlopu bezpłatnego. Tym samym nie mógł równocześnie pracować w (...)i w gospodarstwie rolnym matki oddalonym o ok. 500 – 550 km od miejsca pracy. Jak wynika z karty przebiegu zatrudnienia (k. 36 akt emerytalnych), wskazywany przez ubezpieczonego jako okres pracy w gospodarstwie rolnym czas od 01 lipca 1972 r. do 25 sierpnia 1972 r. został już uwzględniony jako okres składkowy z tytułu wykonywania przez niego pracy w charakterze pracownika młodocianego w (...). Już choćby z tego względu okres ten nie może być jeszcze raz, po raz drugi uwzględniony w mających wpływ na prawo do emerytury okresach składkowych, nieskładkowych i uzupełniających. Powyższa – jakże istotna – rozbieżność w twierdzeniach wnioskodawcy poddaje w wątpliwość także jego pozostałe twierdzenia na okoliczność pracy w gospodarstwie rolnym matki w pozostałych dwóch okresach wakacyjnych, tj. w 1971 r. i 1973 r., w szczególności w okresie od 01 lipca 1971 r. do aż 05 grudnia 1971 r. W tym zakresie należy wskazać, że jak wynika z zebranego materiału, w okresie od 01 września 1971 r. wnioskodawca kontynuował naukę w (...)Szkole Zawodowej (...) i po roku, po przeniesieniu się, nadal naukę kontynuował w (...) Szkole (...) K.. W tym zakresie należy wskazać, że w aktach osobowych z okresu pobierania praktycznej nauki zawodu w (...)Zakłady (...) S.A. znajduje się sporządzony przez wnioskodawcę w dniu 07 grudnia 1971 r. życiorys, w którym wyraźnie wskazał, że: „ w K. skończyłem 8 klasa i rozpocząłem naukę w I klasie (...)Szkoly(...)po roku czasu zrezygnowałem ze szkoły i przeniosłem się do (...) Szkoły (...) K..” W przekonaniu Sądu wskazane w życiorysie okoliczności są najbardziej wiarygodne, bowiem znalazły odzwierciedlenie w krótkim czasie od ich faktycznego zaistnienia. Niej jest natomiast wiarygodna relacja W. G., który wyjaśnił że do „... Technikum (...) lub szkoły zawodowej (chodził) tylko przez miesiąc lub 1 semestr.” (k. 96v.). Wyjaśnienie to w konfrontacji z treścią życiorysu nie może być wiarygodne. Z całą zatem pewnością brak jest podstaw do uwzględnienia jako okresu uzupełniającego okresu od 01 września 1971 r. do 05 grudnia 1971 r. Mieszkając w tym czasie w K., gdzie się uczył, nie mógł pracować w położonym w J. gospodarstwie rolnym matki. W tych okolicznościach zeznania świadka T. G. na stwierdzenie faktu pracy wnioskodawcy w gospodarstwie rolnym matki od 01 lipca 1971 r. do aż 05 grudnia 1971 r. nie przekonują. Należy także uwzględnić istotne różnice pomiędzy tym, co świadek napisał w oświadczeniu z dnia 26 lipca 2016 r. (k. 9 akt sprawy) a jego zeznaniami z dnia 10 listopada 2016 r. (k. 59-61), jak i twierdzeniami samego wnioskodawcy (k. 11 akt sprawy), które sprawiają, że nie można dać wiary świadkowi. Różnice te bowiem dotyczą tak ważnych okoliczności, jak chociażby rodzaje prac, przy których pomagał wnioskodawca. Świadek T. G. zeznał, iż wnioskodawca kosił zboże, wiązał snopki, nosił je i ustawiał, pomagał w młóceniu zboża, pieleniu oraz przy wykopkach. Sam wnioskodawca zaś twierdził, że na polu jego matki uprawiane były truskawki i warzywa i to przy ich sianiu i zbieraniu pracował. Rozbieżności dotyczą też tego, gdzie

wnioskodawca przebywał (mieszkał), gdy przyjeżdżał na wakacje do J. z L. na (...). Świadek T. G. raz podawał, że mieszkał wówczas u jego rodziców (k. 9v akt sprawy), innym razem, że u swoich rodziców, którzy mieli mały domek w J. albo w S. (k. 59). W świetle takich rozbieżności, nie sposób uznać, że wnioskodawca wykazał, iż stale i przez co najmniej 4 godziny dziennie pracował w gospodarstwie rolnym swojej matki w J. w okresach wskazanych w odwołaniu. Co najwyżej uznać można, iż jako dziecko w okresie wakacyjnym lipiec – sierpień 1971 i lipiec – sierpień 1973 pomagał swoim rodzicom w niektórych pracach polowych (wraz z dwójką młodszego rodzeństwa), ale z pewnością nie była to stała praca w gospodarstwie rolnym w rozumieniu cyt. wyżej art. 10 ust. 1 pkt 3 cyt. ustawy emerytalnej, lecz zwyczajowa pomoc dziecka w gospodarstwie rolnym rodziców, należąca do typowych obowiązków domowych dziecka jako członka rodziny rolnika, w szczególności, że wnioskodawca w okresie tym faktycznie nie mieszkał już w miejscowości, w której położone było gospodarstwo rolne ani nawet w niedalekiej odległości od niego. Wyprowadził się do babci na (...), by tam w L. podjąć naukę w (...) Szkole Zawodowej i kształcić się w zawodzie tokarza. Zresztą nawet uznanie tych ok. 4 miesięcy pracy w gospodarstwie rolnym (gdymby uznać tę pracę za stałą i świadczoną w wymiarze co najmniej 4 godzin dziennie) i tak nie da wnioskodawcy wymaganego stażu ubezpieczeniowego 25 lat. Zmieniennym przy tym jest, że we wniosku o emeryturę wnioskodawca nie wskazywał okresów pracy w gospodarstwie rolnym, a okresy takie wskazał dopiero, gdy do wymaganego ustawą stażu zabrakło mu 4 miesięcy i 11 dni.

Mając powyższe na uwadze, zdaniem Sądu, materiał dowodowy zgromadzony w niniejszym postępowaniu nie dał podstaw do uwzględnienia wnioskodawcy w ogólnym stażu pracy wskazywanych przez niego okresów pracy w gospodarstwie rolnym. Niespełnienie tej przesłanki spowodowało, że nie było podstaw do przyznania wnioskodawcy prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

W ocenie Sądu materiał dowodowy nie dał też podstaw do uznania, że wnioskodawca spełnił przesłankę posiadania co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Dokonując ustaleń w tym zakresie Sąd oparł się na dokumentach z akt osobowych wnioskodawcy z okresu jego zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w L.. Z dokumentów tych w sposób niebudzący wątpliwości wynika, że W. G. jako maszynista/operator żurawia wieżowego pracował jedynie w okresie od 01 sierpnia 1979 r. do 30 czerwca 1992 r., tj. przez okres 12 lat i 11 miesięcy, który po odjęciu okresów nieskładkowych (zwolnień chorobowych) wynosi 12 lat, 8 miesięcy i 26 dni. Sąd nie miał wątpliwości, że praca ta (wbrew stanowisku organu rentowego wyrażonemu w uzasadnieniu decyzji odmownej z dnia 28 czerwca 2016 r.) była pracą w szczególnych warunkach określoną w wykazie A, w dziale V pod poz. 3 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, świadczoną przez wnioskodawcę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Za taką też uznana została praca przez byłego pracodawcę wnioskodawcy w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 10 stycznia 1996 r., a więc wydanym w niedługim okresie po ustaniu stosunku pracy wnioskodawcy. Świadectwa tego ubezpieczony nie kwestionował, w szczególności nie kwestionował zawartych w tym świadectwie okresów zatrudnienia na stanowisku maszynisty/operatora żurawia wieżowego. Aktualne zaś jego twierdzenia, że w takim charakterze pracował przed 01 sierpnia 1979 r. (a więc w okresie, kiedy miał angaż na stanowisku tokarza) oraz po 30 czerwca 1992 r. (a więc w okresie, kiedy miał angaż na stanowisku kierowcy) nie zasługują na uwzględnienie. Nie znajdują bowiem żadnego racjonalnego potwierdzenia w niebudzących wątpliwości dokumentach pracowniczych, których ważność i wiarygodność nie była nigdy kwestionowana. Faktem jest, że wnioskodawca pierwsze uprawnienia (klasy III) na maszynistę żurawia wieżowego otrzymał już w dniu 01 lipca 1978 r., ale nie oznacza to, że automatycznie od tego dnia wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę na stanowisku maszynisty/operatora żurawia wieżowego. Jak wynika bowiem z akt osobowych wnioskodawcy, w zatrudniającym go zakładzie pracy odbyła się komisja kwalifikacyjna, która – po przeprowadzeniu egzaminu i po pozytywnym jego zdaniu przez ubezpieczonego – dopuściła dopiero wnioskodawcę do wykonywania pracy w charakterze maszynisty/operatora żurawia wieżowego. I nastąpiło to dopiero od dnia 01 sierpnia 1979 r. Nie ma zatem żadnych podstaw, by wcześniejszy okres pracy wnioskodawcy w (...) Sp. z o.o. w L., tj. okres pracy na stanowisku tokarza (zgodnym zresztą z wykształceniem zawodowym wnioskodawcy) uznawać za okres pracy w szczególnych warunkach, nawet jeśli w okresie tym w czasie pracy wnioskodawca szkolił się/przyuczał do pracy na stanowisku maszynisty/operatora żurawia wieżowego. Nieformalna bowiem praca pomocnika takiego operatora nie może być uznana za pracę stałą, wykonywaną w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku objętym wykazem A załącznika do

cyt. wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. Tak samo nie było w niniejszej sprawie dowodów, by uznać późniejszą pracę wnioskodawcy na stanowisku kierowcy, tj. po dniu 30 czerwca 1992 r. za pracę w szczególnych warunkach. Wykonywania bowiem w tym czasie, tj. od 01 lipca 1992 r. do 31 marca 1994 r. przez wnioskodawcę pracy w charakterze operatora żurawia wieżowego nie potwierdził zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w szczególności dowody z dokumentów zawartych w aktach osobowych ubezpieczonego.

Skutkiem powyższego jest uznanie, iż W. G. nie spełnił także drugiej przesłanki warunkującej przyznanie emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, tj. posiadania co najmniej 15-letniego stażu pracy w szczególnych warunkach. Stażu takiego bowiem nie da zsumowanie okresu uznanego przez ZUS (1 rok, 4 miesiące i 18 dni) z okresem uznanym przez Sąd za pracę w szczególnych warunkach, tj. praca maszynisty/operatora żurawia wieżowego (12 lat, 8 miesięcy i 26 dni), a nadto praca w charakterze pomocnika kinooperatora przy obsłudze projektorów wyposażonych w kolbę kasetonową lub lampę łukową świadczona w narażeniu na działanie promieniowania jonizującego oraz pól elektromagnetycznych, co do której Sąd także nie miał wątpliwości, że była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach, o której mowa w wykazie A, w dziale XIV pod poz. 4 (7 miesięcy i 1 dnia). Udowodniony zatem przez wnioskodawcę okres pracy w szczególnych warunkach wynosi jedynie 14 lat, 8 miesięcy i 5 dni i jest niewystarczający, by przyznać mu prawo do spornego świadczenia.

Oceniając wyjaśnienia wnioskodawcy Sąd uwzględnił je w tej części, w której znalazły oparcie w pozostałych, stanowiących podstawę ustaleń faktycznych dowodach.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. pozbawione uzasadnionych argumentów odwołanie oddalił.